

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

KÉPZÉSI PROGRAM

A képzési program neve: Történelem és régészet

Jóváhagyásának éve: 2021

A képzési programot szervező tanszék neve: Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék

Képzési szint: MA

Képzési ág: bölcsészettudomány

A nemzeti (ukrajnai) képesítési keretrendszer megfelelő szintje: 7

Az Európai Felsőoktatási Térség megfelelő szintje: 7

Normatív képzési idő (év): 2

Kreditszám: 120

Rendelkezik-e a képzési program akkreditációval, ha igen, meddig: 2024.07.01

Megszerezhető képesítés: Okleveles történész

Létezik-e a képzési programhoz minisztériumi szabvány? (ha igen, annak a webes elérhetősége): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/06/07/032.Ist.arkh-mahistr.docx>

A képzési program célja, általános és szakmai kompetenciák, tervezett tanulási eredmények:

Célok:

A mesterképzési szak célja olyan szakemberek képzése, akik az egyetemes, a magyar és az ukrán történelem, illetve a rokon és segédtudományok, valamint a régészet területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a történész és a régész mesterség gyakorlására.

Felkészültek történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben egyaránt. Ismerik a magyar, az ukrán és az egyetemes történet nagy korszakait és fontos összefüggéseit. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. A végzettek alkalmasak régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és feldolgozására, valamint ilyen jellegű múzeumi gyűjtemények kezelésére. A régészeti emléktárgy mellett ismerik a kulturális örökség más területeit is, és felkészültek arra, hogy ezen örökséggel kapcsolatos alapfeladatokat ellássanak minden olyan intézményben, amelynek feladata a kulturális örökség feltárása, védelme, feldolgozása és bemutatása. Emellett rendelkeznek olyan ismeretekkel, amelyek a közgyűjtemények régész-muzeológus, valamint levéltáros munkakörének betöltéséhez szükségesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Általános kompetenciák:

- képes a kulturális jelenségek összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikai elemzésére és értelmezésére;
- képes tevékenységében figyelembe venni az alapvető emberi jogokat, a különféle kultúrák értékeinek és nézetrendszereinek sajátosságait, és az értékek átalakulásának folyamatát is;
- képes az elsajátított interkulturális szemléletet munkájában körültekintően és toleránsan közvetíteni;
- képes a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és a társadalmi befogadás közötti összefüggések differenciált észlelésére, befogadására és kezelésére;
- képes elősegíteni olyan munkakörnyezet megteremtését, amelyben a partnerek kölcsönösen figyelembe veszik egymás kulturális háttéréből eredő különböző perspektíváit és szemléletmódját;
- képes az információk kritikus elemzésére, új összefüggésekre feltárására;
- képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a megfelelő tudományos módszereket, munkája során eredeti meglátásokra törekszik;
- képes egy adott probléma interdiszciplináris megközelítésére;
- etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért;
- korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség jellemzi szóban és írásban;
- szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik;
- rendelkezik kritikai attitűddel, minőség-tudattal, fogalmi gondolkodás jellemzi.

Szakmai kompetenciák

- képes kritikusan értelmezni a magyar, az ukrán és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat;
- képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére;
- képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni;
- képes véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni;
- szakmai vezetéssel képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan és önállóan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, akár idegen nyelven is;

- szakmája művelése során képes a szaknyelvet hatékonyan használni, a történettudomány szakmai normáinak megfelelően megnyilvánulni;
- szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul;
- képes régészeti és történeti kontextusban elhelyezni Kárpátalja, Magyarország és Ukrajna különböző történelmi időszakait;
- képes a kor követelményeinek megfelelő tudományos színvonalon önállóan vezetni régészeti felderítést és ásatást;
- képes tájékozódni saját múzeumi szakterülete minden részletében, rendszerező képességgel rendelkezik a gyűjtemények feldolgozásában, tudományos kutató munkájukhoz szükséges látókörre széles, problémamegoldó képességgel rendelkezik;
- képes a különböző szakmai besorolású, országos-, hely- vagy szaktörténeti gyűjtőkörű muzeális intézmények tevékenységének bármely területén jelentkező aktuális feladatok ellátására;
- képes a saját terep- és múzeumi munkából, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk birtokában új tudományos eredmények elérésére;
- képes kritikusan elemezni a magyar, az ukrán és az európai identitás múltbeli előzményeit és a múltképek jelenben gyökerező konstrukcióit.

Tervezett tanulási eredmények.

- tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az ukrán és az európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát;
- a történeti felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti;
- szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja;
- a történettudományra jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére;
- átfogó ismeretekkel rendelkezik a főbb régészeti korszakokról, szakterületekről;
- megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik múzeumi és a tágabb örökségvédelmi munkáról;
- elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és a muzeológia, valamint ezek határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően;
- átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, annak segéd és rokontudományaira jellemző
- hagyományos és elektronikus forrásairól, adatbázisairól, bibliográfiáiról;
- ismeri a kulturális javak megőrzésének és közönség elé tárásának megfelelő formáit, a muzeológia tudományterületén megjelenő új ismeretanyagot és annak alkalmazását, a múzeumi szakmai funkciók teljességét és ellátásuk módszertani fogásait a gyűjteményi, tudományos-publikációs, és közönségkapcsolati tevékenységcsoportban, ismeri a fenti tevékenységeket szabályozó törvényeket, rendeleteket és etikai normákat, a korszerű nemzetközi és hazai muzeológiai gyakorlatot.
- tisztában van forrásfeltárás és -értelmezés régészeti módszereivel, illetve a szakterület problémáival, birtokában van a régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és feldolgozására vonatkozó tudásnak.

A képzési folyamat ellenőrzésének formái:

Az ismeretek fő ellenőrzési formái a következők: vizsga, beszámoló, dolgozatok. A számonkérés történhet szóbeli vagy írásbeli formában. A hallgató beszámolóhoz, illetve vizsgához engedhető, amennyiben teljesítette a képzési program által előírt valamennyi követelményt.

A beszámoló az óra- és vizsgahálóban meghatározott ismeretanyag ellenőrzése. Értékelése az ECTS kredit-modulrendszernek megfelelően történik. A vizsga az óra- és vizsgahálóban meghatározott elméleti és gyakorlati ismeretanyag ellenőrzése. Értékelése az ECTS kredit-modulrendszernek megfelelően történik.

A hallgatók a történelem és régészet MA képzési szint befejezéseként egy magiszteri dolgozatot írnak. Az önálló kutatási eredményeket tartalmazó munkát szóban is meg kell védeni.

A képzési program sikeres teljesítését követően betölthető munkakörök:

- 2310 Felsőoktatási intézmény oktatója
- 2310.2/20199 Tanársegéd
- 2310.2 Felsőoktatási intézmény oktatója
- 2431 Levéltári, múzeumi és könyvtári gyűjtemények szakértője
- 2431.1 Tudományos munkatárs, tanácsadó (levéltári ügyek, muzeológia)
- 2431.1/23667/81 Tudományos munkatárs (levéltári ügyek, muzeológia)
- 2431.2 Levéltáros és gyűjteménygondnok a múzeumokban és a könyvtárakban
- 2431.2/20193 Levéltáros
- 2431.2/25220/81 Fondfelelős
- 2442.2 Archeológus
- 2443 Szakember a filozófia, a történelem és a politológia területén
- 2443.1/23667 Tudományos segédmunkatárs (filozófia, történelem, politológia)
- 2443.2 Történész

A képzési program sikeres teljesítését követő továbbtanulási lehetőségek:

Továbbtanulási lehetőség a felsőoktatás harmadik (oktatási-tudományos), PhD (doktori fokozat) szintjének programja szerint, a kapcsolódó tudományos területeken.

További képesítések megszerzése posztgraduális képzések keretében.